

MOHÁCSI HÍRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetési ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség: 107, kladóhivatall tárgybeszélő sz. 67.

Árpádházi Szent Margit.

Írta: dr. Kopcsányi Miklós.

Az isteni gondviselés kiszámíthatatlan intézkedésének kell betudnunk, hogy éppen napjainkban övezi a szentek gloriolájával a szenteket nevelő Árpádháznak egyik legszebb virágát: Margitot. Mintha csak a népek temetésének válságos órájára tartogatta volna az Ég a századok alatt annyiszor megismételt magyar kérést és imát és a szent királyleányt magasztáló dicsőnek és legendák ma teljességbe mentek volna.

Ilyen ajándék talán jutalom a népek sorsát irányító Isten részéről olyan nemzet számára, mely az elkereszténytelenedés századában is görcsösen ragaszkodott a mélyhitű elődök tradíciójához, mely ma is féltő gonddal Isten-házakat épít és áldozati oltárokat emel, mely az ifjú generáció nevelésében az igazi kultúra fenntartásában egyedül a keresztény valláserkölcsei elveket látja megfelelő biztosítéknak.

Vagy talán intő jel a jövőjéért aggódó nemzet számára, hogy még mélyebbre ássunk a krisztusi elvek kincses bányáiba és az evangélium gazdag tárházából termeljük ki az Isten uralmát biztosító keresztény magartípust, amit 700 évvel ezelőtt Szent Margit önmagán megvalósított.

Ez utóbbi gondolatot szándékolja is az Egyház, amikor a Szentlélek vezetése mellett kétezeréves tradíciójához híven csálhatatlanul hiszi és vallja, hogy az, aki a keresztény életseményt hősi fokban megvalósította, olyan magasra emelkedik a többi ember fölé, hogy példaképül szolgálhat kortársai és az utókor számára.

Erényeket hőiesen gyakorló, áldozatos szellemű áthatott embereket mindenkor fel tud mutatni, De ilyen hőseket leginkább az elha-

gyatottság és szenvedések órái szülnék, amikor a természetesen keresztény lélek Istenére talál: a bűnös a bűnbánat útján, az ártatlan az önkéntes vezeklés eszközeivel, Boldog az a nemzet, mely sok ilyen ártatlan vezeklőt tud felmutatni, mert ezeknek éretnyes élete tartja vissza az Isten büntető kezét, amikor a közösség tetteinek mérlegserpenyője könnyűnek talál-tatik.

Ezt sugározza felénk ma már az oltár magassából Szent Margit példája és bár-csak megmozgatná a nemzet-test apraját és nagyját is megtanítana bennünket a vezeklés lelki szépségeire, nemesítő hatásaira.

Minden szenttéavatás egy-uttal beszédes tanúsága annak is, hogy mindenkor és minden társadalmi osztály, vagy foglalkozási ág megtalálja a maga bajnokait, akik az evangéliumot nemcsak vallják, hanem meg is vallósítják. Ránk nézve azonban nagyobb a vonzó-ereje annak, akit a természet számai kapcsolnak hozzánk, vagy pedig a [teljesítménye a mi erőnk felülmulja.

Szent Margitban nemzetünk leányát, a férfi erőt meghaladó önmegtágadásokat, a legerősebb jellemeket megszegyenítő lemondást és a legkövetkezetesebb jellemeket túlszárnyaló állhatatosságot tiszteletjük: az alázatosság, szegénység, szű-zesség és engedelmisség gyakorlásában.

Az Anyaszentegyház szívé-től, Rómától, alig néhány hajtásnyira vészes háború bontogatja szárnyait: Országunk örömét az Anya nem oszthatja meg velünk fényes és a szenttéavatáskor szokásos ünnepek keretében, de túl-áradó szeretetében ezt az ün-neplést nekünk előre meg-engedte.

Legyen Szent Margit, az Árpádház legfrisebb szentje nemzeti és egyéni életünk

vezérszillaga, mely meghozza az emelkedett keresztény szel-lem uralmát.

Erőteljesen folyik a mohácsi Gabonátárház építkezése

Legyünk őszinték. Sokan nem hitték el, hogy a Mohácson létesítendő gabonátárház építkezése valóság lesz. Az optimistábbak úgy fogadták a dolgot, mint a városnak egy, a háború utánra maradó olyan programja, amiért majd a békés esztendőknél lépésről-lépésre meg kell küzdeni. Ezzel szemben a tárházépítkezése a legkomolyabb formában megindult s népes munkássereg sűrűg-forog azon a területen, amelyen a építkezésnek már tekintélyes, látható formái vannak.

Szabó Sándor a m. kir. Földművelésügyi minisztertől kiküldött közvetlen modorú, lelkes építéssel körüljárjuk az építkezés színhelyét, aki kérdéseinkre a következőkben adta meg felvilágosítását.

Hogy ez a hatalmas 4596 tonna gabonát befogadóképeségű az alagsorral és földszinttel együtt 12 emeletet magába foglaló hatalmas épület Mohácsra került nemcsak elméletben, hanem amint az alapozási munkálatok igazolják a valóságban is, kizárólag *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester érdeme, aki az ő közismert szívósságával fáradhatatlanul küzdött a gondolatért míg az valóra vált.

Mohács gazdasági életében ez a 450 wagonos tárház igen jelentős vívmányt jelent, hiszen miután igen szerencsés helyen épül, úgy a szárazföldi, mint a vízforgalmát a városnak erősen növelni fogja. A tárház 630 négyzetméteren épül s a párkány magasságával együtt 37 méter magas lesz, tehát jóval nagyobb a bajai tárháznál.

A tárház külön vágányt kap s a budapesti országút mentén külön kövezett utat, ahová a gabonát hozó kocsik a főútvonal forgalmának zavarása nélkül beállhatnak gabonájuk átadására. A Jenyei patak fölött vashíd épül a Dunára s e híd segítségével a gabona az uszályokba rakható, vagy onnan kirakható a tárházba. A tárház tiszta vasbeton épület, amelynek alapja tökéletes német szabadalommal nyert a földtől teljes elszigetelést. Az alapozás munkája ami 1 méter vastag vasbeton tömb, most folyik s erre a munkára az idő kiűnő, bár felkészülünk arra is,

ha esetleg keményebb hideg állna be. Ez esetben a homokot és kavicsot melegítőnk, hogy a szűk-séges plusz 5 Celsius feletti hőmérsékletét a keveréknek elérjük. Jelenleg az alapozásnál 60—70 munkás és szakmunkás dolgozik. Sajnos a közismert általános munkáshiányra való tekintettel be kell érünk ezzel a számmal, jóllehet a tavaszi építkezések során legkevesebb 200 munkást tudnánk foglalkoztatni, úgyszólván egész éven át, mert az építési tervek szerint az épület 1944. év végére készül el. Természetesen a jelenlegi háborús időkre való tekintettel ez a határidő az építésvezetők hibáján kívül kitolódhat az 1945. évre, ami egyébként ama tény fontosságából, hogy Mohács városa hatalmas modern tárház-zat kap, mit sem von le.

A tárház leglényegesebb részei az u. n. siló cellák, tároló és szellőztető celák. A szákból beömlésztett gabona a földszinten gépi berendezésen keresztül szárítás és Zsizsikelés után jut fel a sok emeletes tároló cellákba, ahol aztán miután azok is vasbetonból épülnek s tökéletesen záródnak a teljesen megszáritott gabona hosszú időre is tárolható. Hogy a gabona tökéletesen szárazon és kitisztítva a tároló cellákba jusson, különböző elektromos hajtásu gépi berendezéseken megy keresztül s voltaképp az építkezés költségeinél ez a gépi berendezés a legdrágább és legértékesebb. Az építkezés természetesen megváltoztatja a szenttelep ezen részének környékét is. Jelenleg az építkezés közvetlen közelében barakok épültek a munkások és az építési irodák, az építést végző vállalkozó *Wagner Gyula* és vezető mérnöke *Waltent József* részére.

A budapesti országúton már egy téglaépületet is felhúztak, ami egyelőre szintén csak ideiglenes jellegű az építkezés tartamára szolgál az irodák részére. Az építkezéshez tartozik a tárház gondnokságának épülete is, ami szintén a tárház mellett kap majd helyet.

Köszönetet mondva *Szabó Sándor* építésznek szíves szak-szerű magyarázatáért figyelemmel kísérjük az alapozás igen fontos

preciz munkáját. Laikus ember előtt látszólag összevisszaságban húzódnó, valójában a legpontosabb mérnöki munkával kidolgozott vasszerkezetbe gyors munkával hordják a munkások a cemetkeverő gépből szabályos időközönként kikerülő beton keveréket, míg mások egyenletesen elosztják a beöntött keveréket. Az általában kisebb építkezéshez szokott vidéki szem csodálkozva látja ezt a hatalmas alapozási munkát, ha azonban elgondoljuk, hogy 10 emelet kerül rá meg kell hajolnunk azok előtt a mérnöki számítások előtt, amelyek előírják ennek a nagyszerű épületnek hatalmas alapozását.

Közben beszélgeted a munka nem áll meg. Fényes villanykörték gyulladnak ki az építkezés színhelyén s míg egy rekesz nem nyer tökéletes befejezést a munkának megállnia nem szabad. Jól esik ott állni a munka zúgó forgatagában, mely az emberi alkotást és tudást dicséri s még inkább jólesik az a tudat, hogy Mohácsnak, ennek a sok balorsztól megtépelt városnak épül ezuttal valami egészen különleges hatalmas nagyvonalú épület. Jó munkát.

Credogyülés.

Január hó 16-án megtartott Credogyülésen a szép számban megjelentek előtt *Dr. Bartók Lajos* polgármesterhelyettes főjegyző tartott nagy figyelemmel kísért előadást a *Társadalom kialakulása és fejlődése* címen.

Az ember már természeténél fogva társas lény — mondotta — az Isten kezdetől fogva, úgy alkotta meg az emberi természetet, hogy kénytelen másokkal élni, mert nemcsak a csecsemő, de a felnőtt ember sem tudna megélni magárahagyva. A történelem tanúsága szerint már a fejlődés legkezdetlegesebb fokán is társaságba verődve élt az ember. A társadalom kialakulásának fontos feltétele a társias érzés. Fontos kellék még a rokoni vagy fajszeretlet és tartózkodási hely közössége. Az egész társadalomnak alkotó eleme a család. A világon élő összes népek a családból indulnak ki, amely család Isten műve, mert Ő alkotta az első emberpárt. Egy család magában véve még tökéletlen társulás. Célját csak részben tudja elérni s a legkezdetlegesebb korban is már segítők után néz s így jönnek létre a hordák. A társadalom fejlődésének további fokozata a törzs, amely több horda egyesüléséből jön létre. Több rokoniörzs egyesüléséből áll elő a nemzet. A nemzeteket leginkább a faj, közös történelmi múlt és a nyelv közössége köti össze. A nemzet minden tagjában kifejlik a nemzeti érzület és egyetlen cél az általa alakulása való törekvés. Az állam tehát egy meghatározott földterületen állandóan megtelepedett és egységes főhatalom alatt álló embersokaságnak magasabb személyi életre történt egyesülése. Az állam alkotó elemei tehát: a terület, a nép és főhatalom. Az állam hathatós védelmezője tagjai magánjogának, egyben előteremtője ama eszközöknek, amelyek a földi élet boldogságához szükségesek, úgy testi

mint lelki javak tekintetében. — S hogy ezt elérhesse szükséges öncéluságának megvalósítására szolgáló erő, amivel magát külső és belső ellenségeivel szemben megvédheti.

Ennek következtében az állampolgároknak az állammal szemben jogaik és kötelességei vannak. A kötelességek közül kettőt említek a legfontosabb az engedelmeség, hűség, közteherviselés és honvédelmi kötelezettség. Arra kérdésre, hogy melyik a legjobb államforma azt kell felelnünk, hogy mindegyik jó, ha közérdeket szolgálja, de mindegyik rossz, ha az önérdek szolgálta lép, amely maga után szokta vonni a forradalmakat, amelyek végeredményben jogilag sohasem megengedettek, de sok esetben indokoltak. A kommunizmus szerint a magántulajdon megszüntetendő és az összes földi javak és termékek közös vagyont képeznek.

Isten létét tagadja, kereszténységet haszontalannak, károsnak minősíti. Azt állítja, hogy minden ember egyforma. Jól tudjuk, hogy ez nem így van. Ahány az ember, annyi féle, törekvő, szorgalmas, pazarló, jólelkű, kegyetlen, dologos, dologtalan stb. A józan bölcsélet Istenhez vezet s csak az esztelenek és tudatlanok tagadják Istent. A nemzetköziség lehetetlen voltát pedig nem is kell bizonyítani, mert aki csak egyszer is érzett honvágyat, az eleget tud erről beszélni, hogy mi a haza. Kun Bélák pünkösdi királysága nem tartott sokáig Magyarországon, de ez aróvid idő is elegendő volt arra, hogy sok ártatlan vér kihulljon, az orosz belsevizmus rémségeit pedig közelről láthatták a harcotért járt derék honvédeink.

Bízunk a jószágos Mindenható végtelen irgalmában — fejezte be nagyvonalú előadását *Dr. Bartók Lajos* — aki eddig is távortartotta a szörnyű istentelenséget és pusztulást tőlünk s aki a jövőben is megfogja védeni a Szűzanya és Szent Margit országát a végső enyészettől.

Majd *Tihanyi János* apátplébános a reverzálisról tartott nagy figyelemmel kísért előadást,

A Hivatásszervezet közgyűlése.

A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete Mohácsi tagozata január 16-án tartotta rendes évi közgyűlését. *Geöcze Zoltán* mérnök elnöki megnyitójában a munkásság nemzeti alapon való szervezkedésének rendkívüli fontosságára hívta fel a megjelentek figyelmét, majd néhány társadalmi és gazdasági hiánnyra mutatott rá.

Vida István káplán titkári beszámolóját a hála szavával kezdte Isten után mindazok iránt, akik a Hivatásszervezet rendkívüli jelentőségét megértve erkölcsileg és anyagilag támogatták a szervezetet. Majd kitért arra a széleskörű és lendületes támadásra, amelyet a baloldal az elmúlt évben a Hivatásszervezet ellen indított. Valóban folyik a küzdelem Marx Károly és VIII. Leo pápa szociális alapítvása között, ennek kapcsán, mint az elmúlt év fontos eseményét említi a titkári beszámoló *Antal István* nemzetvédelmi miniszter szentesi beszédét 1943 júniusában, amely-

ben ő teljesen és határozottan a pápai szociális tanítás mellett tesz hitvallást. Ez a hivatásszervezkedés szemponkjából messze menő reményekre jogosít. A mohácsi szervezet az elmúlt esztendőben 1 hónapos munkaszervezőképző tanfolyamot rendezett. A tanfolyam végső következtetése ez volt: a szociális fronton nem látszatintézkedésekre, ideig óráig megnyugtató aspirinokra van szükség, hanem teljes és gyökeres átalakulásra, egy új gazdasági rendszerre, mely azonban csak akkor felelhet meg hivatásának, ha lelkiismeretes új emberek valósítják meg. Éppen ezért legelső követelménye a Hivatásszervezetnek embereitől a keresztény lelkiismeretesség, a munkaerőlcis a munka viszonylataiban és felelősség a családdal, felebaráttal és Hazával szemben.

A szervezet az elmúlt évben résztvevett a város egyházi és hazafias ünnepein, március 15-én önálló hazafias ünnepélyt rendezett és gazdag műsorral töltötte ki a Kat. Legényegylet utolsó nagybőjli estjét. Néhány értékes érdekvédelmi munkát bonyolított le az OTI-val kapcsolatosan nem csekély anyagi eredménnyel. Három nagyobb-szabású érdekvédelmi munkában a siker késedelmesége, félsiker vagy a teljes sikertelenség kínzó élességgel mutatnak azokra a tántorgó hiányokra, melyek az emberek lelkében vagy a mai gazdasági rendszerben vannak és amelyek szinte kiáltanak a Hivatásszervezet eszméire, lelkierejére és gazdaságilag jól megalapozott rendszere után. Egyébként nyugodt lelkiismerettel állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt esztendőben a szervezet mindenütt ott állott tagjai apró cseprő bajainak védelmében. Sok ügyet sikerült személyes tárgyalással megoldani, ahol pedig ez nem vezetett célhoz, hatósági vagy bírósági eszközökhöz folyamodott a szervezet. Jelenleg is több minisztériumban futnak a szervezeti munkások érdekvédelmi ügyei. Megállapítható az is, hogy a Hivatásszervezet eszméi Mohács város társadalmában élénk és helyeslő visszhangot keltettek és ez a vezetőknek bátorítást ad arra, hogy a szervezetet kiépítsék a város földműves, önálló iparos és értelmiségi dolgozóinak vonalán is.

A nagy tetszéssel fogadott titkári jelentés után, tisztújításra indítvány nem lévén, az eddigi tisztikar maradt hivatalában. A közgyűlés *Geöcze Zoltán* elnök elnök zárószavaival ért véget, melyekben a tagok figyelmét felhívta a hivatásszervezeti eszmék alapján való további szervezkedés fontosságára.

— **Leventeoktatók új elnevezése.** Az ifjúság honvédelmi nevelésének és testnevelésének országos vezetője a leventeoktatói kar hosszú időn át kifejtett eredményes működésének elismeréseképpen megváltoztatta az oktatók elnevezését. Ezentúl a leventeoktató „segédlevente”, a leventefőoktató „leventetiszt”, vezető főoktató „leventefőtiszt” elnevezést használhatja. Új rendfokozatot is bevezetett a rendelet az „levente vezető tiszt.”

Egy kitüntetés története.

Mellén csillogó kitüntetések, ajkán mosolygás. Arcát a sok hónapi frontszolgálat keménnyé tette az egykori vízicserkész ifjúból kemény férfi lett. A levegőben járta az orosz városokat, mezőket, tűzvonalakat, sokszor közeledett feléje a halál, de gépe mindig felülkerekedett a legnehezebb percekben is s egyszer, amikor a gépet már nem lehetett megmenteni emberfeletti munkával, soha egy pillanatra el nem vesző hittel nemcsak magát, hanem 11 bajtársát is megmentette a biztos haláltól.

Faggatom, hogy történt, mint történt, nem szívesen beszél magáról, de végül is lassan megindul a történet. Így volt... Lőszert szállítottunk két motóros bombázón az élvonalba. Visszajövet pedig 10 sebesültet hoztunk. Már közel jártunk célunkhoz, amikor egyik motórunk puffogni kezdett, majd leállt. — A gép kissé megbillent, de sikerült továbbmenni, a nagy megterheléstől azonban a másik motór is kihagyni kezdett, majd teljesen leállt. Csak a sikló repülő maradt meg, mint egyedüli leszállási lehetőség. — Aiatunk orosz hegység nyulványai.

Nem volt könnyű feladat a leszállás közben a gép szakadéka csuszott, ahol az ütéstől az orra és a szárnyai azonnal kigyulladtak. A pilóta és a figyelőnek sikerült az első nyílásokon kiugrani a gépből, magam azonban a távirázzsal együtt már bentrekedtem, mert a gép elejét elöntötték a lángok. Az utás a távirász gondoskítását a hátsó kijáratához szorította s a távirász mindkét lábat letörte... Mégis ez az egyetlen út volt az, amelyen még szó lehetett menekülésről, bár a tűz már kívül belül erősen közeledett a gép hátsó testéhez. Agyamba kavartak a menekülési lehetőségek s máris nekivettem magam a hátsó kijárat szabadabbá tetelére.

Minden erőmet megfeszítettem s többszöri nekirugaszkodás után sikerült a hátsó kijáratot szabadá tenni. A többi már szinte automatikusan ment. Először a súlyosan sérült távirászt vonszoltam ki, majd a sebesülteket mentem. Félni kellett, hogy a gép azonnal robban ezért a sebesülteket mintegy 20—25 méterre cipeltem. Közben meggyulladtak a rakéták s a gépfegyver a nagy hőségtől magától kelepelni kezdett, apró robbanások rázkódtatják meg a gépet s ennek dacára az Uristen higidtságot és nyugalmat adott feladatam elvégzésére. Alig vonszoltam ki az utolsó sebesültet is, a gép hatalmas durranások közepette felrobbant. Míg a mentéssel voltam elfoglalva a gépből szétfolyó benzint meggyulladt s ez az izsapos víz tetején lobogva égett, ahova a két bajtársam menekült, de ezeknek is sikerült aztán a lángtengerből magukat kivonni. A megmentett sebesültek között német katonák is voltak.

A gép zuhanása közben a távirásznak sikerült a vészjeleket leadni s a legközelebbi német repülőterrről jött segítségünkre egy utasszállító gép, amely aztán mindannyiunkat tábori kórházba

szállított. Magam csak kisebb zuzódásokat és égési sebeket szenvedtem s a figyelővel együtt első segély után vissza is térünk saját repülőterünkre, ahol értehetően nagy örömmel fogadtak bennünket. Néhány hónap múlva kedves ünnepség keretében tűzték mellemre a Kormányzói érdeméremet.

Ennyi a történet, de annak véghezviteléhez lélekjelenlét, hidegvér, bátorság, józanság és a bajtársiasságnak olyan magas foka kell, ami büszkévé teheti minden magyar ifjú lelkét, hogy a magyar légió tagjai, minden téren a legmesszebbmenően állják meg helyüket.

Szabadliceum.

A január 16-án lezárult képkiállítás méltó befejezése volt dr. Sárdy Endre magasszínvonalú előadása a képzőművészetek benjaminjáról, a kisgrafikáról és az ex librisről.

A grafika olyan régi, mint maga az emberiség. Már az ősember barlangjában találunk grafikai elemeket, melyek a vonalat használják kifejező eszközként. A vonal öntudatra jutása egyidejű az ember szellemi ébredésével. A vonalat az ember alkotta meg, mivel szüksége volt rá, ho'ott a valóságban nincsenek is vonalak. Amiket látunk azok testlélek, találkozó testfelületek. A vonal nemcsak a grafikának kifejezőeszköze, hanem minden művészetnek szerkezeti váza is. A képnak vonala akkor is van, amikor csak színekben látjuk. A grafika művészetében ez a vonal jutott teljes önállóságra vagy legalább is jelentős szerephez. A grafika másik fontos tényezője, hogy sokszorosított művel állunk szemben. A művészi értelemben vett sokszorosított grafika területére természetesen csak azok a művek tartoznak, amelyeknek fa, kő vagy rézlemezt maga a művész vagy annak irányítása mellett szakember készítette. Ahol a sokszorosítást rajzról vegyi, fotógrafikus vagy más gépi úton állítják elő, az nem tartozik a grafika szigorúan vett tárgykörébe. Az első fametszetekben nem a művészi elem jutott kifejezésre, csupán hasznossági szempont jött számításba. A legelső évszámokkal jelzett fametszet 1423-ból való és Szent Kristófot ábrázolja a gyermek Jézussal. A könyvnyomtatás felfedezése magával hozta a könyvjegy vagy ex libris felfedezését. A könyvjegy megővja a könyvet az elvesztéstől. A legrégebb ex libris a XIV. század elejéről való. A magyar származású Ajtői Dürertől származik. Ez még fametszet, de később a mágneses címeit ábrázoló ex libris rézmetszet. Határozott művészi igény azonban csak a XIX. századtól fogva észlelhető. Hazánkban a kisgrafika és ex libris kultusz a világháborút követő összeomlás csöndes építőkorszakában fejlődött ki és jutott el művészi magaslathoz. Ma már magas színvonalú és művészi értékű kisgrafikai alkotásról beszélhetünk Haranghy Jenő, Buday György, Drahos István, Feri Antal, Havas János, Török János művészi munkássága által.

Ezután dr. Sárdy Endre, aki

maga is nemes műgyűjtő, saját gyűjteményéből vetített szebbnél szebb grafikai alkotásokat. A közönség egy feledhetetlen művészi élmény emlékével távozott az előadásról.

Január 27-én, csütörtökön *Martinszky János* po'g isk. tanár, festőművész ad elő A körvonaltól az olajfestményig címen vetített képekkel.

HIREK

— **Kitüntetések.** A Kormányzó *Schvoy Ferenc* dalyoki igazgató-tanítónak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a Kormányzói Dícsérő Elismerést a hadiszállagok a kardokkal adományozta.

Bauer János mohácsi lakosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz és bátor magatartásáért a Magyar Bronz vitézségi éremet adományozta.

— **Névváltoztatások.** A m. kir. Belügyminiszter megengedte, hogy *Frankl Antal* és családja mohácsi lakos nevét „*Felegi*”-re, kiskorú *Czédula István* mohácsi lakos nevét „*Cser*”-re, *Bergmann József* kovácsmester szigeti lakos nevét „*Bánhegyi*”-re változtassa.

— **Adományok a szegények részére.** *Albrecht* kir. herceg a gyermekékeztetés (népkönyha) részére egy szarvasit, a *Dunagőzhajózási Társaság* a mohácsi „Magyar Norma” külsőgondozott szegényeinek 100 métermássa szentet, *Varga Ferenc* gépgyáros 5 vadnyulat adományozott a Városi Szeretetháznak. A nemes adakozóknak ezután is köszönetet mond a Szeretetház főnöke.

— **Tanügyi kinevezések.** A m. kir. Vallás és Közoktatásügyi miniszter *Katzenberger Erzsébet* mohácsi po'gáriiskolai h. tanárt rendes tanárrá, *Nádasi (Nagl) János* lánycsóki igazgató-tanítót a VII. fizetési osztály 3 ik fokozatába, *Tornyos Simonné* sz. *Muszil Magdolna* németbolyi, *Ákos Jánosné* sz. *Nemes Margit* dunaszekcsői helyettes tanítókat rendes tanítókká nevezte ki.

— **Nemzetvédelmi Kereszt adományozása.** A Kormányzó *Jánosi Sebők József* ny. városi tisztviselő mohácsi lakosnak a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

— **Jubileumi hangverseny.** A Mohácsi Szinpartoló Zenekar fennállásának 10-ik évfordulója alkalmából jubileumi hangversenyre készül. A hangverseny ideje január 29-én délután fél 6 óra, helye a város háza közgyűlési terme. A hangverseny keretében a tíz év alatt eljátszott legkedvesebb darabok így pl. Offenbach: Orfeus a pokolban, Kékler: Magyar vigjáték nyitány, Straus: Kék Duna keringő stb. kerülnek bemutatásra. Az érdeklődés a jubileumi hangverseny iránt máris erőteljesen nyilvánul meg.

— **Halálozás.** *Ozv. Rainer Mártonné* sz. *Helchert Tekla* életének 61-ik évében január 15-én Dunaszekcsőn elhunyt. Temetése nagy részvétel mellett január 17-én volt Dunaszekcsőn. Halálát fia testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Levél Oroszországból.** *Köntös Ferenc* honvéd levele: Nagyságos Polgármester Ur! Ezután fejezem ki köszönetemet. Nagyon jól esett a tudat, hogy Mohács város nemes lelkű közönsége ennyire szíven hordja a kint küzdő honvédek sorsát. Százszoros erőt ad lelkünknek az otthoni biztonság, ami az Önök erős kezében fekszik. A szeretet csomagot megkaptam, melyet nagyon köszönök. Sok-sok szeretettel gondolok messze idegenből minden kedves mohácsira. Tábori posta száma B. 407.

— **Műkedvelő előadás Izsépen.** Az izségi levették *Révész József* plébános, *Jászenovics József* igazgató és *Szentirmay Márta* tanítónő rendezésében jólsikerült műsoros előadást rendeztek és a mindvégig magyar műsort teljes erkölcsi és anyagi siker koronázta.

— **Tisztújító közgyűlés.** A mohácsi Földművesek olvasóköre folyó hó 23-án délután 3 órakor egyesületük helyiségében tartja rendes évi közgyűlést. Határozatképtelenség esetén folyó hó 30-án délután 3 órakor lesz, a tagok megjelenésének számára való tekintet nélkül. Elnök. Tárgysorozat: A jegyzőkönyv hiteltelősítésére 2 tag kiküldése. Elnöki jelentés. Számvizsgálók jelentése. Pénztári jelentés. Záróbeszéd elfogadása. Költségvetési előirányzat elfogadása. Készpénz hová fordítása Tisztújítás. Indítványok.

— **Szent Margit bélyegek.** A Postavezérgazgatóság Szent Margit szentté avatásának emlékére január 19-től kezdődően meggyiros színű Szent Margitot ábrázoló 30 f. címletű bélyeget bocsát ki, amely a postai forgalomban ez év végéig használható fel.

— **Zöldkeresztes élelmészeti tanfolyam.** A m. kir. Belügyminiszter a népelelmészeti tanfolyamok előadójának részére 1944 évi március hó 1-kezdődően hat hónapon keresztül élelmészeti technikai tanfolyam tartását rendelte el. A tanfolyamon résztvehet minden 18 életévét betöltött, de 35 évnél nem idősebb, fedhetetlen erkölcsű magyar állampolgár, akinek legalább 4 középiskolai végzettsége van s aki megfelelő gazdasági, konyha-technikai és élelmészeti ismerettel és tapasztalattal rendelkezik. A felvételnél érettségi vagy ennél magasabb képzettség előnyben részesül. A tanfolyam tandíja havi 35 P. tandíj és 30 P. vizsgadíj, összesen 240 P. A jelentkezők intézeti elhelyezésben részesülnek. Jelentkezni lehet legkésőbb január 30-ig dr. *Rüll Miklós* m. kir. tisztiorvosnál.

— **Pénzbüntetések árdragításért.** A mohácsi kir. járásbíróság árdragítás vétsége miatt *Kárl János* kereskedő mohácsi lakost 100 P., *Scheidl József* nagynyárádi lakost 50 P., *Gombos István* és *Kovács Lajos* dunaszekcsői lakosokat 75—75 P., *Auth Mihály* himesházai lakost 500 pengő, *Kudlacsék Cölesztinné* dunaszekcsői lakost 30 P., *Eckenfels Lorincné* villányi lakost 200 P., *István Pál* dávodi lakost 200 P., *Sellei János* upesti lakost 50 P. pénzbüntetésre ítélte.

— **Iparosok figyelmébe!** Az Ipartestület értesíti tagjait, hogy a következő anyagok kerülnek kiosztásra: Fodrásziparosok részére beretva- és mosószappan; mázolók részére lenolajkence; üvegesek részére táblaüveg, elsősorban honvédelmi, másodsorban közületi, végül igazolt magánmunkálatokra. Utalványok átvehető az ipartestületnél.

— **Mennyi ruházati cikket vásárolhatunk 1944-ben.** 1944-re kormányrendelet szabályozza a beszerezhető ruházati cikkek mennyiségét. Felöltőt, vagy kabátot férfiak, nők, fiúk és leánygyermek egyaránt csak egy egy darabot vehetnek. Ugyanez áll a felsőruhára is, ha gyapjuipari anyagból készül. Pamutból, műselyemből vagy ezek keverékéből készült felsőruhát (kötött, hurkolt házikabátot, pongyolát stb.) férfiak és fiúgyermek egyet egyet, nők és leánygyermek kettőt kettőt vehetnek. Len és kenderipari anyagból készült felsőruhát csak férfiak és fiúgyermek egyet egyet, Védőmunkaruhát (overall, munkaköpeny) férfiak és nők vásárolhatnak kettőt kettőt, fiú és leánygyermek egyet egyet. Munkásnadragót csak férfiak vásárolhatnak, egy darabot. Alsóruhából valamennyi kategória három három vásárolhat. Női harisnyát csak nők vehetnek, egy évben kilenc párat. Egyéb harisnyából a férfiak, a fiú és leánygyermek hat hat párat vehetnek, a nők három párat. A rendeletben fel nem sorolt ruházati cikkekből beszerezhető legnagyobb mennyiség nincs szabályozva. Ez azonban nem jelenti azt, mintha a közvetlen szükségletnek meghaladó mennyiségben vásárolni lehetne. Az engedélyezett mennyiséget nem lehet egyszerre beszerezni, hanem a szükséglet üteme szerint.

— **Lopások.** *Bene Jenő* a mohácsi Laszlo kórház gondnoka feljelentésére nyomozás indult ismeretlen tolvaj ellen, aki a múltból 12 nagy és 19 kis lepedőt valamint egyéb tárgyakat ellopott. A mohácsi rendőrség előállította *Lutter Jánosné* kórházi takarítónőt, aki a lopásokat töredelmesen beismerte. Az eljárás folyik. *Gyenis Péter* mohácsi szigeti lakos nyitott méhéből ismeretlen tettes egy méhkest családdal és mézzel együtt ellopott. *Prokop Antal* mohácsi szigeti lakos szénapitájából ismeretlen tettes egy lepedőt, szalmaszakot és 12 füzér papírkát lopott el. *Szendrő János* 3 sz. vasuti órházának lakásából ismeretlen tettes sőtétikék kabátot és nadragót 43 sz. boxcipőt és bőrnadrágövet ellopott. *Lipókatics Istvánné* mohácsi szigeti lakostól ismeretlen tettes két szaradót pendelyt ellopott. *Midtovics Józso* mohácsi lakos juhakoljából ismeretlen tettes 3 fehérszörű anyabirkát ellopott. A birkák ismeretlen jele; Bal fülük hegye levágott. *Gadányi Jánosné* mohácsi szigeti lakos tanyájából ismeretlen tettes lepedőt, vánkoshuzatot ellopott. *Vizslakpusztán* ismeretlen tettes a gazdasági hivatalba behatolva 69 P. 30 f. készpénzt, 8 kgr szózott szalonnát, 4—5 kgr fehérlisztet ellopott.

Súlyos testi sértés. Különös baleset foglalkoztatja a bíróságot. **Vidék Márk és Vidék János** mohácsi gazdák sértés kondát hajtottak a pécsi országon. Liptód községben a kondában lévő tenyészkan valamitől megvadult s a járdán haladó **Godi János** lipiódi lakost megtámadta, aki 20 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. **Godi János** gondatlanságából okozott súlyos testi sértés címén indított pert Vidékék ellen.

A szegénygondozás adatai Mohácson az 1943. évben. Csendes feltűnés nélküli munka folyik a városi Szeretetházban. A Ferencs Szegénygondozó nővérek életüket szentelik az élet elesettjeinek istápolására, gondozására. Ez a munkakör sok-sok türelmet, odaadást, szociális érzeket, lemondást kíván mindazoktól, akik e nem emberbaráti munkának szentelik életüket. A számok, mögött — amelyek az elmúlt év munkáját adják — mennyi gond, küzdelem lemondás rejlik. Önmagukért beszélnek. A ferencs szegénygondozónővérek vezetése alatt álló Városi Szeretetházban az elmúlt évben 70 személy nyert teljes ellátást, az évvégén a gondozottak száma 52, akik közül 26 férfi és 26 nő. Meghalt 7 férfi és 8 nő. Az intézeiből önként távoztott, illetve eltávolított 5 személy. A mohácsi „Magyar Norma” külsőgondozott szegényeinek száma az egész évben 81 volt, az évvégén 67, akik közül 21 férfi és 46 nő. Teljes segínyt élvezett 54, lakbérsegélyt 25, készpénzsegélyt 23, tüzelőanyagot kapott 67, ruhát pedig 47 személy. A „Magyar Norma” céljaira történt gyűjtések összege 1228039 pengő volt, míg a város 6000 pengővel járult a külsőgondozottak ellátásához. Az az adományokat 19 városi hölgy és a ferencs szegénygondozónővérek végezték. A gyermek-ékeztetés (népkonyha) február 1-től május 30-ig tartott. Az ékeztési napok száma 92, az ebédeké pedig 11136 egy ebéd átlagos ára 50 fillér, összes kiadás pedig 564915 pengő volt. Ezekon kívül a szegénygondozónővérek 82, az évvégén 62 budapesti ellátást tartottak állandóan nyilván.

Hajdín kiosztás. A város közellatási hivata a közli, hogy kisebb mennyiségű hajdén kerül rövidesen kiosztásra a fűszerkereskedők útján. A hajdén a kereskedők 1944 évi első negyedévi finomlisztjegy bármely január havi szelvénye ellenében fogják kiszolgáltatni, szelvényenként 70 dkg-ot. Vámőrlési tanúsítványosok 70 dkg-ot, nullás liszt leadása ellenében juthatnak hajdénhez. A nullásliszt **Kovács** lisztkereskedőnél nyugta ellenében adható le a Király u. 5. sz. alatti üzletében. Viszont a **Kovács** lisztkereskedő által adott nyugta ellenében kaphatnak a vámőrlési tanúsítványosok a nyugtán feltüntetett nulláslisztmennyiségnek megfelelő hajdén.

Anyakönyvi bejegyzések 1944. január 14-ől január 21-ig
Születések: Gombár Ferenc Ernő, Katona Veronika, Angyal Julianna Jolan, Wöifl Anna, Tu-

róczy Zita Mária, Ruppert Miklós, Fodor János, Henczler Irén Etelka Virágosi Margit, Ribli Getrud Mária, Leics József.
Házasságkötések: Hegyvári János és Györi Rozália, Szkróbó János és Bubreg Mária.
Halálozások: Halena Sándor 80 éves, B. Tasi István Jakab 6 hónapos, Gellei Károly 74 éves.

SPORT.

NB III. Délnyugati csoportja
 Őszi végeredménye:

1. N. kanizsai ZMTE	12 8 2 2 4 1: 16 18
2. N. kanizsai VTE	11 8 - 3 37: 19 16
3. Namányoki SE	12 7 1 4 55: 31 15
4. Pécsi BTC	12 7 1 4 34: 20 15
5. Kaposvári TSE	12 7 1 4 33: 27 15
6. Dombóvári VSE	12 6 2 4 41: 26 14
7. Csáktornyai ZTF	12 6 1 5 27: 33 13
8. Pélmónostori CSE	11 5 2 4 31: 22 12
9. Pécsi VSK	12 6 - 6 36: 30 12
10. Simontornyai BTC	12 3 2 7 19: 31 8
11. Pécsi ZsSE	12 3 1 8 14: 30 7
12. Barcsi LE	12 3 1 8 16: 39 7
13. Bonyhádi ZTE	12 1 - 11 13: 73 2

Az NVTE-PCSE mérkőzést csak tavasszal játszik le.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLAJNYI LÁSZLÓ
 Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

OMNIA FILMSZÍNHÁZ
 Január 21—22—23—24
SZÁRMI DAZESKA
 Január 23 **MATINÉ d. e. 11 ó.**
A kirehfeldi pap
 Január 25—26
A damaszkuszi oroszlán

Nyilttér.
 (Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Köszönetnyilvánítás.
 Mindazok, akik felejtethetetlen jó gyermek, testvér és unoka
ifj. VINCSEK JÓZSEF
 elhunytja alkalmából a temetésen való megjelenésükkel, koszorú és virágküldeményekkel vagy részvétük bármely módon való nyilvánításával mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás szívvel jövő köszönetünket
 Mohács, 1944. január hó.
A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.
 Mindazok, akik drága kis halottunk
JÁNOSKÁNK
 temetésén személyes megjelenésükkel, koszorú, csokrok küldésével fájdalomunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, kérjük, fogadják ezúton hálás köszönetünket.
 Külön köszönetet mondunk a Rókus utcai ovoda kedves vezető-nőjének drága kis halottunk kedves kis pajtásainak a temetésen való részvételükért.
 Mohács, 1944. január hó.
 A szomorú szülők:
Helenbrandt János és neje

ELADÓ föld. A tagosi-
 749 □ öl
 1. Pécsi országút mellé kerül.
 Érdeklődni lehet:
Dr. Beck Alajosnál

MOTORHAJTÓ PÓTÜZEMANYAG
 nyersolajmotorokhoz is alkalmas
 Jegy nélküli KAPHATÓ
STUMPF Budapest
 XIV., Thököly út 31.
 Tel.: 296-450. Irodai órák 9—2-ig

SZŐLŐOLTVÁNYOK!
 GYÖKERES VESSZŐK!
 Államilag engedélyezett telepemről a legolcsóbban azonnal megrendelhetők.
SZŐLŐTELEPÍTŐK!
 Közvetlen termelőtől rendeljék szükségleteiket, mert ügyünk által drágábban kapják azt. Elsősorú oltványaimról kérje **ÁRJEGYZÉKEMET.**
 Másodosztályú oltványaim árai:
80 fillér darabonkint.
KISS BERTALAN Abasár. Iroda: 165.
 Egy komplett keményfa **hálószoza eladó.**
 Szentháromság utca 61.

Bakács utca **ház eladó.**
 9. sz. alatti
 Érdeklődni lehet: **Dr Varga Mihály**
 ügyvédi irodájában.

ELADÓ a szőlőhegyi iskolával szemben egy ház me'y áll 1 szoba, konyha, éléskamra és előszobából. Érdeklődni lehet: **Tisza István utca 31.**

Megvételre keresek egy fűszerüzletberendezést.
 Cím: REPITY LAJOS
 Mohács Kazinczy u 31

ELADÓ egy komplett, alig használt rövidáruüzlet berendezés
 azonnalra. Cím a **Kiadóhivatalban.**

ELADÓ egy rövid fekete ZONGORA.
 Cím a **Kiadóhivatalban.**

ELADÓ 1000 □-öl föld a réten.
 Cím a **Kiadóhivatalban.**

Hálószozaabútor
 és egy 350x250 cm. nagy árgámán szőnyeg eladó. **Vörösmarty u 21**

Egy családi ház a t
 megvételre keresek.
 Cím a **Kiadóhivatalban.**

ELADÓ a Szabadság tér 9 számú ház.
 Érdeklődni lehet ugyanott.

HASZNALT BÚTORRUGOIT
 magas áron megveszi:
SOMMER JENŐ
 kárpitos
 Mohács Kossuth L. u 25.

Paragott keményfa hálószoza
 lószőr ágycsüvel együtt eladó.
 Cím: Mohács, Apponyi u. 43.

A sombereki határban levő 8000 □ öl szőlőműveléséhez **VINCELLÉRT** keresek.
Rétfalvi Lajos
 Tompa M. u 51.

Piaci árak: szerdai heti piacon:

Buza	42 25 P
Rozs	39 25 P
Takarmányárpa	38 25 P
Sörárpa	42 25 P
Zab	42 25 P
Csöves tengeri	25 — P
Morzsolts tengeri	32 20 P
Bab, fehér	80. — P

M. kir. Földművelésügyi Minisztérium VIII. B. osztály.
Gabonátárházak Központi Egitésvezetősége.
 78/1944. K. É. sz.

Kivonatos versenytárgyalási hirdetemény.

A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium Gabonátárházak Központi Egitésvezetősége a **mohácsi gabonátárházal kapcsolatos irodaépület építési munkáira** a Közszállítási Szabályzat 13. § a értelmében nyilvános versenytárgyalást hirdet. A vonatkozó tervek és nyomtatványok a Gabonátárházak Központi Egitésvezetősége hivatals helyiségében (Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. félmelet 61) január 24 tól díjmentesen beszerezhetők.

Az ajánlatokat február 14-én déle 5-öt 11 óráig kell benyújtani. Ajánlattevő köteles bantpénzt letenni

Budapest, 1944 január 18
Gabonátárházak Központi Egitésvezetősége.

Mohács megyei város villamosműve.

A villanyáramfogyasztás korlátozása.

Polgármester felhívja az áramfogyasztás közönség figyelmét a M. kir. miniszterium 5190/1943 M. E. számú rendeletére, mely szerint:
 szalodák (vendéglátók) vendéglők, ételak vagy italok kiszolgáltatására berendezett egyéb üzemek, bármennyű szórakozóhelyek (clubok kaszinók, társaskörök stb.) világítási céljára a jelen rendelet hatálybalépésének napján folyamatban lévő (a fogyasztásmérőnek az 1944 év január hónapi leolvasásig terjedő) fogyasztási időszakban legfeljebb 65 %-ot, azt követően pedig fogyasztási időszakonként 60 %-ot használhatják fel annak a villamos energiá-mennyiségnek, amelyet az alapfogyasztás időtartamának megfelelő időszakban felhasználtak. Az az ipari vállalat amelynek alapfogyasztása 10 000 kilowattóra villamos energiát nem halad meg, a jelen rendelet hatálybalépésének napján folyamatban lévő fogyasztási időszakban legfeljebb 95 %-ot, azt követően pedig fogyasztási időszakonként legfeljebb 90 %-ot használhatja fel annak a villamos energiá-mennyiségnek, amelyet az alapfogyasztás időtartamának megfelelő időszakban felhasználott.
 Azok a fogyasztók (vendéglő stb. és ipari fogyasztók) akik 10 000 kilowattóra évi fogyasztásnál kisebb mennyiséget fogyasztanak és korlátozás alá esnek, fogyasztásukat saját maguk kötelesek ellenőrizni.

Városi villamosmű.

A Mohácsi volt Urbéresek Közös Erdőbirtokossága

Meghívó.

A Mohácsi volt Urbéresek Közös Erdőbirtokossága folyó évi **január 23-án délután 3 órakor** a Kazinczy utca 14. szám alatti hivatalos helyiségében

tisztújító közgyűlést tart, amelyre az összes erdőbirtokossági tagokat tisztelettel meghívja a
 Mohács, 1944 január 11-én.
Vezetőség.